Elektroninio dokumento išrašas

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

SPRENDIMAS

2026 m. lapkričio d. Nr. 3R- (2.13-1.E)
Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2025-07-31 gavo pareiškėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pareiškėjas) skundą, kurį per Europos Komisijos Vidaus rinkos informacinę sistemą (toliau – IMI) persiuntė Lenkijos duomenų apsaugos priežiūros institucija (Inspekcijos reg. Nr. 1R-5061 (2.13 Mr)) (toliau – Skundas).

Pareiškėjas Skunde nurodo, kad Vinted, UAB (toliau – Skundžiamas asmuo) užblokavo jo paskyrą, todėl jis nusprendė išsiregistruoti. Pareiškėjas paaiškino, kad kreipėsi į Bendrovę prašydamas ištrinti jo profilį ir nutraukti jo asmens duomenų tvarkymą, tačiau Bendrovė atsisakė tai padaryti.

Inspekcija, būdama kompetentinga veikti kaip vadovaujanti priežiūros institucija bei parengti galutinį sprendimą dėl Pareiškėjo Skundo (BDAR[1] 56 straipsnis, 60 straipsnio 7 dalis),

n u s t a t ė:

Skundžiamas asmuo 2025-09-02 paaiškinimuose Inspekcijai (Inspekcijos reg. Nr. 1R-5907 (2.13 Mr)) nurodė, kad Pareiškėjo paskyra buvo užblokuota už Vinted platformos taisyklių pažeidimus. Skundžiamas asmuo taip pat nurodo, kad įvertinus Pareiškėjo prašymą buvo nustatyta, jog Skundžiamas asmuo turėjo pagrindą tvarkyti Pareiškėjo asmens duomenis ir neįžvelgė šioje situacijoje nei vieno iš BDAR 17 straipsnio 1 dalies pagrindų ištrinti juos. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo prašymas buvo atmestas ir jis buvo informuotas apie tai.

Skundžiamas asmuo paaiškina, kad informacija dėl konkrečių duomenų, tvarkymo tikslų ir teisinių pagrindų buvo pateikta Inspekcijai kartu su 2022-03-16 atsakymu (Inspekcijos reg. Nr. 1R-1461 (2.13.Mr)). Pagal Skundžiamo asmens Inspekcijai pateiktus duomenis, atsisakymo tenkinti Pareiškėjo prašymą pateikimo metu (t.y. 2023-01-25), Skundžiamas asmuo tvarkė Pareiškėjo duomenis mažiausiai šiais tikslais: 1) blokavimo vykdymo; 2) saugumo užtikrinimo, prižiūrint apsilankymus Vinted platformoje; 3) galimybės prisijungti prie paskyros sudarymo; 4) galimybės komunikuoti su kitais Vinted vartotojais sudarymo; 5) klientų aptarnavimo paslaugų teikimo; 6) Vinted teisių ir teisėtų interesų gynimo.

[1] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

Dėl Skundžiamo asmens atsisakymo imtis veiksmų pagal Pareiškėjo prašymą būti pamirštam teisėtumo

Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad 2024-01-05 Pareiškėjas kreipėsi į Skundžiamą asmenį su prašymu ištrinti jo paskyrą.

Skundžiamas asmuo 2024-01-05 Pareiškėjui pateikė atsakymą nurodydamas, kad *„Jūsų prašyme nėra pagrindo, reikalingo norint pasinaudoti teise būti pamirštam pagal ES Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) 17 straipsnį. Tačiau nesijaudinkite: užblokuotos paskyros yra paslėptos nuo kitų vartotojų ir su jomis susiję asmeniniai duomenys bus visam laikui ištrinti pasibaigus mūsų privatumo politikoje nustatytiems terminams (https://www.vinted.fr/privacy-policy). Garantuojame, kad Jūsų duomenys pas mus yra saugūs ir tvarkomi griežtai laikantis teisinių reikalavimų. Mūsų atsakymas grindžiamas taikomais teisės aktais. Tačiau, jei manote, kad jis pažeidžia BDAR ar kitus galiojančius teisės aktus, turite teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra tavo nuolatinė gyvenamoji vieta ir kreiptis į teismą“*

Skundžiamo asmens 2021-12-13 paaiškinimų Inspekcijai (Inspekcijos reg. Nr. 1R-7992 (2.13.Mr)) 31 priede pavadinimu „Informacija apie užblokuotų naudotojų asmens duomenų saugojimą (įskaitant, užblokuotų naudotojų, kurių duomenis Vinted atsisako ištrinti)“ nurodyta, kad blokavimo metu yra tvarkomi visi turimi konkretaus naudotojo asmens duomenys (kiekvieno naudotojo konkretūs duomenys skiriasi priklausomai nuo konkrečių to naudotojo naudojamos Vinted platformos funkcijų). Šiame priede išvardijami 51 skirtingų rūšių duomenys (dalis jų suskirstyta į detalesnius asmens duomenis), kurie saugomi 3 mėnesius nuo paskyros blokavimo pradžios. Pastarajame priede nurodyta, kad „visas tokių asmens duomenų rinkinys yra būtinas siekiant užtikrinti, kad blokuotas naudotojas nepasinaudotų galimybe iš naujo užsiregistruoti platformoje apeinant blokavimo tikslą“. Skundžiamas asmuo taip pat pateikė Inspekcijai teisėtų interesų, susijusių su visiško blokavimo įgyvendinimu, pusiausvyros vertinimą (Skundžiamo asmens 2022-03-15 atsakymo 13 priedas dėl kito Inspekcijoje nagrinėjamo skundo, reg. Nr. 1R-1461 (2.13.Mr)), kuriame Skundžiamas asmuo pagrindė, kad, siekiant blokuoti naudotojus dėl Vinted platformos bendrųjų taisyklių pažeidimų ir užtikrinti blokavimo vykdymą, dėl Skundžiamo asmens teisėtų interesų reikia tvarkyti visus konkretaus naudotojo asmens duomenis ir ši būtinybė yra viršesnė už duomenų subjektų pagrindines teises, laisves ir interesus (BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktas).

Duomenų valdytojas, gavęs duomenų subjekto prašymą ištrinti jo asmens duomenis, privalo nepagrįstai nedelsdamas įvertinti, ar egzistuoja bent viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių, ir, jeigu tokia priežastis nustatoma, nepagrįstai nedelsdamas ištrinti atitinkamus asmens duomenis, išskyrus atvejus, kai taikomos BDAR 17 straipsnio 3 dalyje nustatytos išimtys.

Inspekcija, įvertinusi Skundžiamo asmens pateiktus paaiškinimus ir su tuo susijusią dokumentaciją, daro išvadą, kad Pareiškėjo prašymo ištrinti asmens duomenis pateikimo metu Pareiškėjo asmens duomenys buvo reikalingi tikslams, dėl kurių jie buvo surinkti. Inspekcijos vertinimu, šie duomenys buvo būtini siekiant apsaugoti platformą ir jos naudotojus taikant paskyros blokavimą. Atsižvelgiant į tai, nenustatyta, kad Skundžiamas asmuo turėjo pareigą ištrinti Pareiškėjo asmens duomenis pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalies a punktą.

Inspekcija taip pat nenustatė, kad Skundžiamas asmuo Pareiškėjo prašymo pateikimo metu privalėjo ištrinti visus ar dalį Pareiškėjo asmens duomenų dėl bet kurios kitos BDAR 17 straipsnio 1 dalies b–f punktuose nurodytos priežasties.

Vadovaujantis nurodytomis aplinkybėmis ir teisiniu reglamentavimu, Pareiškėjo Skundas dėl Skundžiamo asmens atsisakymo imtis veiksmų pagal Pareiškėjo prašymą būti pamirštam atmestinas kaip nepagrįstas.

Susijusi priežiūros institucija, kuriai buvo paduotas Skundas (šiuo atveju Lenkijos priežiūros institucija), priima galutinį sprendimą dėl Skundo atmetimo ir apie tai praneša Pareiškėjui bei informuoja apie tai Skundžiamą asmenį (BDAR 60 straipsnio 8, 9 dalis).

Dėl Skundžiamo asmens veiksmų, gavus Pareiškėjo prašymą ištrinti asmens duomenis ir Skundžiamo asmens Pareiškėjui pateiktos informacijos kokybės vertinimo

Europos duomenų apsaugos valdyba (toliau – EDAV) savo 2021-12-14 Nuomonėje Nr. 39/2021 dėl to ar BDAR 58 straipsnio 2 dalies g punktas galėtų būti teisinis pagrindas priežiūros institucijai įpareigoti *ex officio* ištrinti asmens duomenis, kai tokio prašymo nepateikė duomenų subjektas, yra pažymėjusi, jog BDAR 17 straipsnio 1 dalis turėtų būti vertinama kaip nustatanti tiek duomenų subjekto teisę, tiek duomenų valdytojo pareigą. Minėtoje nuomonėje EDAV pabrėžia, jog duomenų subjektui gali būti nežinoma ir jam gali būti sudėtinga pagrįsti, jog egzistuoja atitinkamos priežastys, kurioms esant jo asmens duomenys turėtų būti ištrinti, t. y. jog jo konkrečiu atveju asmens duomenys turi būti ištrinti laikantis Europos Sąjungos arba valstybės narės teise, kuri taikoma duomenų valdytojui, nustatytos teisinės prievolės arba, jog, asmens duomenys buvo tvarkomi neteisėtai arba, jog asmens duomenys nebėra reikalingi, kad būtų pasiekti tikslai, kuriais jie buvo renkami arba kitaip tvarkomi. Atsižvelgiant į minėtą EDAV nuomonę darytina išvada, jog duomenų subjektas gali kreiptis į duomenų valdytoją su prašymu ištrinti asmens duomenis net ir nenurodydamas konkrečių priežasčių, atitinkančių BDAR 17 straipsnio 1 dalyje aptartas (nes kaip minėta, jos gali būti nežinomos pačiam duomenų subjektui). Duomenų valdytojas, gavęs duomenų subjekto prašymą ištrinti asmens duomenis privalo įvertinti ar konkrečiu su duomenų subjektu susijusiu atveju taikytina bent viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalies a-f punktuose nurodytų priežasčių (be kita ko, kai reikalinga prašant duomenų subjektą patikslinti būtiną informaciją), ar nėra BDAR 17 straipsnio 3 dalyje nurodytų išimčių.

Kaip minėta anksčiau, savo atsakyme Inspekcijai Skundžiamas asmuo nurodė, kad, įvertinęs Pareiškėjo prašymą, nustatė, jog jame nėra BDAR 17 straipsnyje numatytų priežasčių ištrinti Pareiškėjo asmens duomenis ir kad Skundžiamas asmuo turi teisinį pagrindą juos tvarkyti.

Taigi iš Skundžiamo asmens Inspekcijai pateikto atsakymo matyti, kad Pareiškėjo prašymas buvo netenkintas dėl dviejų priežasčių. Pirma, nebuvo BDAR 17 straipsnyje numatytų aplinkybių ištrinti Pareiškėjo asmens duomenis ir, antra, Skundžiamas asmuo turėjo teisinį pagrindą tvarkyti Pareiškėjo asmens duomenis.

Taigi, nors Skundžiamas asmuo, gavęs Pareiškėjo prašymą pagal BDAR 17 straipsnį įvertino, jog Pareiškėjo asmens duomenis yra būtina ir toliau tvarkyti, Skundžiamas asmuo Pareiškėjo atžvilgiu veikė neskaidriai ir nesąžiningai.

pirma, gavęs Pareiškėjo prašymą pagal BDAR 17 straipsnį, esant atitinkamiems neaiškumams dėl atitinkamų prašymų aplinkybių, Skundžiamas asmuo privalėjo kreiptis į Pareiškėją dėl atitinkamos informacijos pateikimo, be kita ko paaiškinant, jog ši teisė nėra absoliuti ir yra susijusi su BDAR 17 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytais aspektais. Duomenų valdytojas negali atsisakyti įvykdyti duomenų subjekto prašymo ištrinti asmens duomenis vien dėl to, kad duomenų subjektas prašyme nenurodė konkrečių priežasčių, atitinkančių BDAR 17 straipsnio 1 dalį. Duomenų valdytojo pareigą aktyviai komunikuoti su duomenų subjektais dėl jų teisių įgyvendinimo patvirtina ir EDAV 2024-10-08 Gairės Nr. 1/2024, kuriose nurodoma, kad duomenų valdytojas negali atsisakyti imtis veiksmų dėl duomenų subjekto prašymo vien tik remdamasis tuo, jog prašyme nenurodytas jo teisinis pagrindas, nėra aiškios nuorodos į teisę reikalauti ištrinti duomenis ar teisę nesutikti, arba nėra pateikta konkreti nuoroda į BDAR (žr. 77 punktą). Analogiška pozicija taip pat išdėstyta EDAV 2023-03-28 Gairėse Nr. 01/2022 (žr. 50 punktą).

antra, įsitikinus, jog nėra priežasčių imtis veiksmų pagal Pareiškėjo prašymus, Skundžiamas asmuo privalėjo glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba informuoti Pareiškėją apie neveikimo priežastis, t. y. nurodyti, jog įvykdė savo prievolę pagal BDAR 17 straipsnį išanalizuoti visas su Pareiškėju susijusias aplinkybes, tačiau nebuvo nustatyta, jog egzistuoja bent viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių, kurioms esant Pareiškėjo teisė gali būti įgyvendinta. Nurodydamas, kad *„jūsų prašyme nėra pagrindo, reikalingo norint pasinaudoti teise būti pamirštam pagal ES Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) 17 straipsnį“* Skundžiamas asmuo savo prievolę nustatyti ar neatsirado aplinkybių, galinčių nulemti saugojimo trukmės apribojimo principo pažeidimą, tarytum perkėlė Pareiškėjui;

trečia, iš Skundžiamo asmens 2021-12-13 paaiškinimų (Inspekcijos reg. Nr. 1R-7992 (2.13.Mr)) 31 priede pavadinimu „Informacija apie užblokuotų naudotojų asmens duomenų saugojimą (įskaitant, užblokuotų naudotojų, kurių duomenis Vinted atsisako ištrinti) esančios informacijos matyti, kad užblokuotų naudotojų asmens duomenys saugomi ne tik siekiant apsaugoti Vinted platformą ir jos naudotojus bei užtikrinti platformos saugumą (remiantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtinta teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga), bet taip pat ir kitais tikslais bei remiantis kitais teisiniais pagrindais, pavyzdžiui, ginti Skundžiamo asmens teises ir interesus, jei Skundžiamo asmens atžvilgiu pradedama pinigų grąžinimo procedūra (BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto pagrindu), ar pavyzdžiui, siekiant tvarkyti finansinę apskaitą, kai Skundžiamam asmeniui taikomi teisiniai įsipareigojimai (BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktas). Iš Skundo nagrinėjimo metu surinktos informacijos nustatyta, kad Pareiškėjo asmens duomenys jo prašymų būti pamirštam pateikimo metu buvo tvarkomi ne tik blokavimo užtikrinimo tikslu, bet dar papildomai 5 skirtingais tikslais[2].

Vadovaujantis BDAR 12 straipsnio 4 dalimi, duomenų valdytojas yra įpareigotas pateikti tokio turinio informaciją: 1) informaciją apie neveikimo priežastis; 2) informaciją apie galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai; 3) informaciją apie galimybę pasinaudoti teisių gynimo priemone.

Atsižvelgiant į tai, jog skaidrumo reikalavimai taikomi visą duomenų tvarkymo ciklą, duomenų valdytojas teikdamas informaciją dėl kiekvieno iš BDAR 12 straipsnio 4 dalies turinio elementų privalo užtikrinti teikiamos informacijos kokybę ir išsamumą. EDAV 2023-02-14 Gairėse Nr. 03/2022 pateikiamas pavyzdys, susijęs su duomenų valdytojų taikomu tamsiuoju modeliu ir BDAR pažeidimu, kuomet vartotojai, pasiekę, jog jų paskyra būtų ištrinta, nėra informuojami apie tai, jog atitinkamą laikotarpį atitinkami jų asmens duomenys ir toliau bus saugomi (minėtų gairių 54 pavyzdys). Todėl apibendrinant trečiąją priežastį pažymėtina, jog duomenų valdytojas privalo būti pakankamai įžvalgus bei rūpestingas ir nustatyti bei skaidriai informuoti duomenų subjektus apie konkrečius asmens duomenų tvarkymo tikslus dėl kurių ir toliau, po to kai buvo pateiktas duomenų subjekto prašymas pagal BDAR 17 straipsnį, konkrečios apimties asmens duomenys bus tvarkomi. Toks aiškinimas taip pat neatsiejamai susijęs su duomenų subjekto teise pateikti skundą priežiūros institucijai arba kreiptis į teismą. Jeigu duomenų valdytojas, atsisakydamas ištrinti asmens duomenis, nurodo tik vieną iš kelių faktinių ar teisinių pagrindų, o kitos atsisakymo priežastys duomenų subjektui paaiškėja tik vėlesniame etape (pavyzdžiui, nagrinėjant skundą priežiūros institucijoje ar teisme), duomenų subjektas objektyviai netenka galimybės nuo pat pradžių suformuluoti visapusišką ir tikslingą poziciją ginant savo teises, taip pat tinkamai apsispręsti ar apskritai kreiptis į priežiūros instituciją. Tokiu atveju skundo pateikimas tampa iš esmės formaliu veiksmu, o ne realia ir veiksminga teisių gynimo priemone.

[2] Pagal Skundžiamo asmens Inspekcijai pateiktą informaciją, Pareiškėjo asmens duomenys buvo tvarkomi šiais tikslais: 1) blokavimo vykdymo; 2) saugumo užtikrinimo, prižiūrint apsilankymus Vinted platformoje; 3) galimybės prisijungti prie paskyros sudarymo; 4) galimybės komunikuoti su kitais Vinted vartotojais sudarymo; 5) klientų aptarnavimo paslaugų teikimo; 6) Vinted teisių ir teisėtų interesų gynimo.

Įvertinus aukščiau išdėstytas aplinkybes ir teisės aktų nuostatas, darytina išvada, kad Skundžiamas asmuo: 1) nurodydamas Pareiškėjui, kad nesiims veiksmų dėl jo prašymo ištrinti asmens duomenis, nes jo prašymas neatitinka BDAR 17 straipsnio taikymo reikalavimų ir 2) nenurodydamas visų tikslų, dėl kurių ir toliau po prašymų pateikimo bus tvarkomi konkrečios apimties Pareiškėjo duomenys – netinkamai įgyvendino BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punktą (sąžiningumo, skaidrumo principus), bei pažeidė BDAR 12 straipsnio 1 ir 4 dalį.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo paskyra jau buvo ištrinta ir į tai, kad 2024 m. vasario mėn. Inspekcija išnagrinėjo kitų duomenų subjektų panašaus pobūdžio skundus ir šių skundų nagrinėjimo metu Skundžiamam asmeniui teikė su tuo susijusius nurodymus bei atsižvelgiant į tai, kad už šiame sprendime nustatytus BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punkto (skaidrumo ir sąžiningumo principų) ir BDAR 12 straipsnio 1 ir 4 dalių pažeidimus (išnagrinėjus kitų duomenų subjektų panašaus pobūdžio skundus) Skundžiamam asmeniui Inspekcijos 2024-07-02 sprendimu Nr. 3R-703 buvo paskirta 2 385 276 EUR bauda, už šiame sprendime nustatytus analogiškus pažeidimus Skundžiamam asmeniui poveikio priemonės taikomos nebus.

Inspekcija pažymi, kad vadovaujantis BDAR 60 straipsnio 3 dalimi, 2026-10-08 šio sprendimo projektas per IMI buvo pateiktas derinti susijusioms priežiūros institucijoms. Per BDAR 60 straipsnio 4 dalyje nustatytą 4 savaičių terminą (iki 2026-11-05) susijusios priežiūros institucijos nepateikė jokių tinkamų ir pagrįstų prieštaravimų dėl sprendimo projekto. Atsižvelgiant į tai bei vadovaujantis BDAR 60 straipsnio 6 dalimi, laikoma, kad vadovaujanti priežiūros institucija ir susijusios priežiūros institucijos pritarė šiam sprendimo projektui, todėl jis tapo joms privalomas.

Vadovaujantis BDAR 60 straipsnio 7 dalimi, taip pat ADTAĮ[3] 31 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, Inspekcija

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjo Skundą dėl Skundžiamo asmens atsisakymo imtis veiksmų pagal Pareiškėjo prašymą būti pamirštam pagal BDAR 17 straipsnį atmesti kaip nepagrįstą.

Pareiškėjo priežiūros institucija (t. y., Lenkijos priežiūros institucija) priims atskirą sprendimą dėl su Skundo atmetimu susijusios dalies ir apie tai praneš Pareiškėjui bei Skundžiamam asmeniui (BDAR 60 straipsnio 8, 9 dalis).

2. Pripažinti, kad informuodamas Pareiškėją apie atsisakymą imtis veiksmų pagal Pareiškėjo prašymą būti pamirštam pagal BDAR 17 straipsnį, Skundžiamas asmuo netinkamai įgyvendino BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punktą (sąžiningumo, skaidrumo principus), bei pažeidė BDAR 12 straipsnio 1 ir 4 dalį.

3. Apie priimtą sprendimą informuoti Skundžiamą asmenį.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktorė Dijana Šinkūnienė

[3] Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas.